

تحلیل ساختارهای، اقتصادی اجتماعی، فرهنگی، و محیطی همراه با چالش های کالبدی در ساحل فریدونکنار (با تاکید بر پایداری شهری)

مرتضی رزمگه^۱، فرزین تقی پور^۲، علی رضا برادران^۳، سید سعید محمد نژاد^۴، ماده دشتی^۵

^۱ دانشجوی کارشناسی، مهندسی فناوری آبریزان، موسسه علمی کاربردی جهاد کشاورزی، واحد بابلسر، مازندران، ایران (نویسنده مسؤل)

^۲ دانشجوی کارشناسی، مدیریت بازرگانی، موسسه آموزش عالی علامه امینی، واحد بهنمیر، مازندران، ایران

^۳ دانشجوی کارشناسی، مدیریت حرفه ایی عملیات امداد و نجات، موسسه جامع علمی کاربردی جمعیت هلال احمر، واحد ساری مازندران، ایران.

^۴ دانشجوی کارشناسی، مهندسی عمران، دانشگاه آزاد سما، واحد بابل، مازندران، ایران

^۵ کارشناسی ارشد، مدیریت بازرگانی گرایش مالی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحدساری، مازندران، ایران

چکیده

یکی از اهداف مهم پایدار شهری فراهم ساختن محیط مطلوب برای کار و زندگی شهروندان است. بررسی عوامل تاثیرگذار در مدیریت شهری، ضمن کنترل و نظارت بر ساختار کالبدی و فرهنگی شهرها، با اتخاذ خط مشی های بلندمدت راهبردی می تواند موجب توسعه پایدار شهرها گردد. با توجه به این دیدگاه، هدف مقاله ی حاضر، تحلیل و شناسایی چالش های کالبدی و عوامل موثر فرهنگی اجتماعی و اقتصادی با تاکید بر پایداری شهری در ساحل فریدونکنار است. روش پژوهش مبتنی بر رویکرد توصیفی تحلیلی است که با روش میدانی جهت تکمیل پرسش نامه ها همراه شده است. سپس داده های پژوهش با استفاده از آزمون t تک نمونه ای از طریق نرم افزار SPSS پردازش و تحلیل شده است. در بررسی نقش چالش های اساسی در توسعه ی پایدار ساحلی در شهر فریدونکنار مشخص گردید که میانگین اثرات هرکدام از ابعاد کالبدی و فرهنگی، به ترتیب ۳/۶۹ و ۳/۸۶ بوده است. بدین ترتیب بعد فرهنگی، بالاترین تأثیر مثبت را داشته است. یکی از مهمترین چالش های پیش رو در توسعه پایدار شهر ساحلی فریدونکنار، در بحث کالبدی، عدم وجود مجتمع های تجاری در شهر و در بحث فرهنگی، عدم گسترش فعالیت های فرهنگی با توجه به نظرات پاسخ دهندگان بوده است. اگرچه مدیریت شهری دراین خصوص نتوانسته موجبات رضایت نسبی همشهری ها و گردشگران را فراهم کند، ولی در جهت تداوم و پایداری ساحلی در ابعاد اجتماعی، کالبدی، فرهنگی، اقتصادی و زیست محیطی شهر پیشنهاد می شود ضمن جلوگیری از تغییر کاربری های غیراصولی در سواحل، هماهنگی لازم جهت نهادینه کردن تعامل با دیگر فعالیتهای موجود در شهر و از همه مهمتر، تعامل فرهنگ بومی با جامعه ی میزبان توسط مدیریت شهری صورت گیرد.

واژه های کلیدی: کالبدی، فرهنگی، اقتصادی اجتماعی و محیطی، ساحل، شهری، فریدونکنار

۱-مقدمه

شهرنشینی و مناطق شهری به مجموعه ای در سراسر جهان تعلق دارند که عمیقاً رابطه جامعه و محیط را تغییر می دهند و بر دوام و انعطاف پذیری سیستم شهری از راه های مختلفی تأثیر می گذارند. در دهه های اخیر، پایداری، انعطاف پذیری و تحول به مفاهیم کلیدی تبدیل شده اند که هدف آنها، درک و پاسخگویی به مجموعه ای از چالش های پیش رونده ناشی از شهرنشینی و تغییرات محیطی است (رومرو - لاناکو و همکاران، ۲۰۱۶). جمعیت جهان همچنان به مناطق شهری منتقل می شود. شهرها محل انباشت سرمایه، رشد اقتصادی، قدرت سیاسی، فعالیت های اجتماعی و فرهنگی و نوآوری در فن آوری هستند (پارنل، ۲۰۱۶). این سطح بالای تمرکز منابع و فعالیتها، شهرها را به طور بالقوه در برابر انواع خطرات و بلایای طبیعی و مصنوعی آسیب پذیر می کند. شناسایی خطرات احتمالی و تهیه برنامه های مختلف برای کاهش آسیب پذیری شهری برای دستیابی به پایداری شهری حیاتی است و باید بخشی جدایی ناپذیر از برنامه ریزی و طراحی شهری باشد (لی و همکاران، ۲۰۱۶؛ شریفی، ۲۰۱۶). آسیب پذیری شهری را می توان میزان آسیب هایی که به اجزای شهر وارد می شود، تعریف کرد (قاجاری و همکاران، ۲۰۱۷). آسیب پذیری شهری تابعی از شدت و فراوانی خطرات، حساسیت سیستم شهری و ظرفیت سازگاری شهر است.

شهرها مکان های کلیدی هستند که در آنها با چالش های اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی برخورد می شود (خان و همکاران، ۲۰۲۰). نرخ فعلی و آینده شهرنشینی به عنوان چالش های برجسته روابط انسان و طبیعت پذیرفته شده است و انتظار می رود تا سال ۲۰۵۰ به حدود ۷۰٪ برسد (توپال و همکاران، ۲۰۲۰). اکوسیستم های پایدار با ارزش ها و فرهنگ پایداری، به عنوان هدف جامعه امروزی در نظر گرفته می شوند. اکوسیستم پایدار با ویژگی های بادوام، خودمختار (مستقل) و پویا مشخص می شود (کلیاکایت و استاسیسکین، ۲۰۲۰).

ارزش و اهمیت کالبدی و فرهنگی در شهر فریدونکنار ضرورتی انکار ناپذیر است. شهر فریدونکنار به دلیل قرارگیری در جوار ساحل دریای خزر، محل استقرار گروه های مختلف فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، کالبدی و ... می باشد، ولی امروزه به علت وجود چالش های مختلف فرهنگی و کالبدی، جایگاه واقعی خود را از دست داده است. مهمترین مساله ای که در برابر توسعه شهری قرار می گیرد، پدیده های فرهنگی، اجتماعی، مدیریتی و کالبدی می باشد. هدف از این پژوهش بررسی چالش های کالبدی و فرهنگی در توسعه پایدار شهر فریدونکنار می باشد.

۲-مبانی نظری تحقیق

۲-۱-پایداری کالبدی

مفهوم پایداری کالبدی در چارچوب مبحث پایداری، بیانگر تعادل و پویایی سکونتگاه های در ارتباط با ساختارهای کالبدی-فضایی است، به طوری که متضمن پایداری سکونتگاه در روندهای مکانی-زمانی گردد. پس می توان آن را فرآیندی از تغییر و تحولات، با هدف بهبود و ارتقای کمی و کیفی ساختار کالبدی شهرها دانست. تغییر و تحول در محیط های شهری امری اجتناب ناپذیر است و عوامل و نیروهای متعددی، شامل نیروهای اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، جمعیتی، فناوری و زیست محیطی در فرایند و شدت و ضعف این تحولات اثرگذار هستند. این عوامل (طبیعی یا مصنوعی، فردی یا اجتماعی، برنامه ریزی شده یا برنامه ریزی نشده)، شکل، اندازه و ساختار کالبدی شهرها را دگرگون می کنند. پایداری کالبدی به دنبال ارتقای کیفیت فیزیکی سکونتگاه های انسانی و محیط های زندگی و کار تمام مردم به ویژه قشرهای ضعیف مردم، در مسیر رسیدن به

پایداری است. این دیدگاه بر "حفاظت، نوسازی و نگهداری از ساختمان ها و کالبد شهرها، بناهای تاریخی، فضاهای باز، مناظر، حمل و نقل پایدار، انرژی پایدار، الگوهای زیستی و فرم کالبدی شهر" تأکید می‌کند (عزیزی، ۲۰۰۵). در ابعاد کالبدی و شاخص ها می توان به شاخص های دسترسی به خدمات و تجهیزات، دسترسی به محل کار، کیفیت مسکن، تحول در سیستم های حمل و نقل و اثر آن بر بافت شبکه های ارتباطی، شکل معابر، تحقق اندیشه های طراحی شهری، روش های مختلف ساخت و ساز، اعمال مقررات شهرسازی اشاره کرد (برزگر و همکاران، ۱۳۹۷).

۲-۲- توسعه پایدار در شهرهای ساحلی

پیدایش مفهوم پایداری در دهه ۱۹۷۰ را می‌توان نتیجه رشد منطقی آگاهی تازه ای نسبت به مسائل جهانی محیط‌زیست و توسعه دانست. مفهوم پایداری بسته به شرایط زمان و مکان جوامع مختلف، متفاوت است و به همین جهت امکان تسری و تعمیم یک برداشت خاص از مفهوم پایداری وجود ندارد (ردکلیف، ۲۰۰۰). واژه توسعه پایدار را اولین بار به طور رسمی برانندت لند در سال ۱۹۸۷ در گزارش "آینده مشترک ما" مطرح کرد. این واژه در مفهوم گسترده آن به معنی اداره و بهره برداری صحیح و کارآ از منابع طبیعی، منابع مالی و نیروی انسانی برای نیل به الگوی مصرف مطلوب همراه با به کارگیری امکانات فنی و ساختار و تشکیلات مناسب برای رفع نیاز نسل های امروز و آینده به طور مستمر و قابل رضایت است (محمدی و همکاران، ۱۳۹۵). پیدایش مفهوم توسعه پایدار در پاسخ به رشد منطقی را باید آگاهی تازه ای نسبت به مسائل جهانی محیط زیست و توسعه دانست که تحت تاثیر فرآیندهای توسعه انسانی و اقتصادی، مسائل زیست محیطی، افزایش جمعیت و تغییرات ساختار سیاسی قرار گرفته است. توسعه پایدار و بهطور کلی مباحث پایداری، امروزه در زمینه های مختلفی وارد شده اند و ارتباط موضوعات مختلف با مباحث پایداری مورد توجه پژوهشگران بوده و اثرات موضوعات متنوع، بر پایداری و ناپایداری توسعه، مورد ارزیابی و سنجش قرار گرفته است. در این میان توافق عمومی وجود دارد که ابعاد مختلف توسعه پایدار اجتماعی، اقتصادی، محیطی، کالبدی و نهادی در گفتمان پایداری توسط سیاستگذاران به طور مساوی اولویت بندی نشده است. به طوری که محققین در فرآیند توسعه پایدار، عمدتاً به دلیل سهولت ارزیابی و وجود شاخص های پایداری در ابعاد زیست محیطی و اقتصادی، این دو بعد را مدنظر قرار داده اند، لذا دیگر ابعاد پایداری و به ویژه بعد کالبدی توسعه پایدار، کمتر مورد توجه قرار گرفته است. توسعه پایدار شهری دارای ابعاد گسترده و پیچیده ای است. تکیه بر یک عامل منفرد و شکل‌دهی به آن، اقدامی سنجیده و آگاهانه محسوب نمی‌شود؛ بنابراین عواملی که باید مورد توجه قرار بگیرند، عبارت‌اند از: عوامل اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و کالبدی. این ابعاد دارای ساختاری مشخص و نظامی سلسله مراتبی هستند (بیرکمان، ۲۰۰۰).

۲-۳- پیشینه تحقیق

رضایی و همکاران (۱۳۹۹) در تحقیقی به بررسی توسعه کالبدی فضایی شهرهای ساحلی با تأکید بر توسعه پایدار نمونه موردی: شهر بابلسر پرداختند. نوع پژوهش از نظر هدف، کاربردی و بر اساس ماهیت و روش، توصیفی - تحلیلی است. برای بررسی شناخت روند الگو یا الگوهای توسعه شهر تا دوره معاصر از روش های چندگانه ای استفاده شده است. داده های اولیه شامل اطلاعات آماری و نقشه های محدوده مورد مطالعه از طریق مطالعات اسنادی و کتابخانه ای شامل گزارش های طرح های جامع و تفصیلی، سرشماری نفوس و مسکن، مراجعه به سازمان ها و ارگان های دولتی مربوطه نظیر شهرداری و فرمانداری و برداشت های میدانی بدست آمد. نتایج بررسی های زمین شناسی نشان داد که نزدیک به ۹۰ درصد از زمین های شهر بابلسر

در پهنه الغزان آبی قرار گرفته اند. بنابراین، این مسئله نه تنها به افزایش هزینه ساخت و ساز منجر شده؛ بلکه استانداردهای بهداشتی و به ویژه بیماری های رطوبتی را افزایش داده است. از این رو، در نظر گرفتن جهت و مسیر توسعه ای که این شاخص در آن در بهترین حالت قرار گیرد، از اهمیت زیادی برخوردار است. با توجه به شاخص های موردبررسی حول محور تعیین جهات بهینه توسعه شهر بابلسر، دو محور غربی و شرقی بر مبنای وزن به دست آمده از شاخص های پنج گانه دارای اولویت نخست در هدایت جهت توسعه شهر بابلسر هستند. دو محور جنوب غربی و جنوب شرقی از مناطق بحرانی در ساخت و ساز به شمار می آیند. این دو محور با اینکه دارای سطوح بالای آب های زیرزمینی و ساختار زمین شناسی سست هستند و در محور آبراه قرار دارند، به دلیل ارزان بودن زمین و فاصله از دریا مورد هجوم ساخت و ساز قرار گرفته و بخش قابل توجهی از زمین های کشاورزی را تخریب کرده اند.

نریمان پور.و بایبوردی (۱۳۹۷) در مقاله ای به بررسی ضرورت های کالبدی محلات شهری به منظور دستیابی به توسعه پایدار (مطالعه موردی: شهرک رشدیه تبریز) پرداختند. در همین راستا در این پژوهش سعی کردند تا ضرورت های کالبدی محلات شهری به منظور دستیابی به توسعه پایدار را تدوین نموده و یافته های استخراج شده از آن را در نمونه آماری نمونه گیری شده به نمایندگی از جامعه آماری مورد مطالعه (کلان شهر تبریز و انواع فضاهای شهری همسو با اقلیم سرد و خشک ایران)، در روند تحلیل و ارزیابی قرار دهند. در نهایت با مد نظر قرار دادن نتایج یافته شده پیشنهاداتی مرتبط با طراحی محله در راستای دستیابی به توسعه پایدار در معماری ارایه نمودند.

طالبی در تحقیقی به بررسی چالش ها و راهکارهای نوسازی و بهسازی بافت های فرسوده شهری در راستای دستیابی به ابعاد کالبدی توسعه پایدار (نمونه موردی: اصفهان) پرداخت. روش مورد استفاده این پژوهش توصیفی تحلیلی بوده و اطلاعات از طریق مطالعات اسنادی و میدانی گردآوری شده است. با بررسی اطلاعات و سایر منابع دیگر می توان به این نتیجه دست یافت که توسعه فیزیکی شهر اصفهان به عنوان یکی از شهرهای دارای بافت فرسوده، فاقد برنامه ریزی دقیق بوده و باعث ایجاد نارسایی های کالبدی و اجتماعی متعددی شده است. مهاجرت از بافت قدیم، آسیب های اجتماعی بالا در مناطق فرسوده و حواشی شهر و سایر عوامل دیگر باعث شده است که سیمای کالبدی منظم و ایده آلی را شاهد نباشیم، بنابراین در تحقیق انجام شده، سعی گردیده تا نوسازی بافتهای فرسوده با توجه به مقوله توسعه کالبدی پایدار مورد بررسی قرار بگیرد.

والترنبرگ و همکارانش در سال ۲۰۱۵ در تحقیقی به انتخاب شاخص ها برای توسعه پایدار شهر والمیرا پرداختند. نتایج این پژوهش نشان می دهد که شاخص ها می بایست با اولویت های شهرهای کوچک مرتبط باشند و همچنین می بایستی مسائلی که این شهرها در آینده با آن مواجه می شوند را هم در نظر بگیرند. شاخص هایی درباره حمل و نقل عمومی، دسترسی به خدمات در سطح محله مانند درمانگاه، حمل و نقل عمومی، بهداشت و سلامت، جای پای اکولوژیکی که برای توسعه و حل مشکلات این شهرها و نواحی مرتبط با این شهرها می بایستی به عنوان معیارهایی برای نظارت پیشرفت شهرها در یک چارچوب منظم عمل کنند.

۳- روش شناسی تحقیق

تحقیق حاضر بر مبنای هدف، از نوع تحقیقات کاربردی و بر اساس ماهیت و روش توصیفی تحلیلی است که به دو شکل مطالعات اسنادی و کتابخانه ای و پیمایشی انجام پذیرفت. بدین ترتیب که ابتدا جهت روشن شدن ادبیات موضوع و تدوین مبانی نظری و سوابق پژوهش از مطالعات نظری بهره گرفته شد که با رجوع به کتابخانه ها و استفاده از کتب، پایاننامه ها و

مقالات نگاشته شده، مرحله اول پژوهش به انجام رسید. در ادامه در پی یافتن پاسخ به فرضیات پژوهش و جهت دستیابی به اهداف مورد نظر، از روشهای پیمایشی (روش زمینه یابی با هدفهای توصیفی-اکتشافی) و روش توصیفی تحلیلی از طریق بررسی چالش های کالبدی و عوامل موثر فرهنگی با تاکید بر پایداری شهری در ساحل فریدونکنار، اقدام به تدوین پرسشنامه در راستای موضوع مورد بحث گردید. برای بررسی متغیرهای جامعه آماری از روش نمونه گیری استفاده شده است. در این راستا برای تعیین اندازه ی نمونه از فرمول کوکران از طیف لیکرت در پرسشنامه استفاده شد و به آنها از (۱-۵) امتیاز داده شد. در این تحقیق با توجه به ۹ متغیر مورد بررسی، تعداد ۳۸۰ پرسشنامه تکمیل شده است و روایی صوری پرسشنامه به تأیید متخصصین رشته های جهانگردی و جغرافیا رسید. پایایی آن با آلفای کرونباخ ۰/۸۱۲ به دست آمد. گردآوری داده ها در این تحقیق با پرسشنامه و مشاهده ی صورت پذیرفت. برای تجزیه و تحلیل داده ها نیز از روشهای آمار توصیفی و استنباطی استفاده گردید. لذا از آمار توصیفی نظیر فراوانی، درصد، میانگین، و انحراف استاندارد برای توصیف متغیرها و از آزمون های آماري استنباطی نظیر کای اسکوتر و ضریب همبستگی پیرسون با استفاده از نرم افزار SPSS بهره برده شد. در جدول ۱، متغیرهای پژوهش در حوزه کالبدی و فرهنگی آورده شده است.

جدول ۱- متغیرهای پژوهش

نام متغیر	چالش ها
کالبدی	عدم توسعه ی زیرساخت های شهری، عدم گسترش خدمات و فروشگاه های صنایع دستی، عدم وجود مجتمع های تجاری در شهر، عدم توسعه فعالیت های ورزشی ساحلی، عدم ایجاد و گسترش فضاهای تفریحی ساحلی
فرهنگی	عدم گسترش فعالیت های فرهنگی، آسیب پذیری فرهنگی و نابهنجاری های اجتماعی، عدم رضایت جامعه میزبان از گسترش فرهنگ گردشگری، نبودن آگاهی فرهنگی در پذیرش گردشگر

۴-محدوده مورد مطالعه

شهرستان فریدونکنار یکی از شهرستان های ساحلی استان مازندران است که میان بابلسر و محمودآباد قرار گرفته و از طرف جنوب، به شهرستان بابل و شهرستان آمل متصل است. فریدونکنار تا سال ۱۳۶۸ از توابع بخش بابلسر در شهرستان بابل بود و در این سال پس از شهرستان شدن بابلسر به عنوان یکی از بخش های شهرستان بابلسر ارتقا یافت. در زمستان سال ۱۳۸۶ از سوی هیئت دولت رسماً از بخش فریدونکنار به شهرستان فریدونکنار ارتقا یافت. این شهرستان دارای دو بخش می باشد. بخش مرکزی و بخش دهفری. از جاذبه های تاریخی فریدونکنار می توان به مسجد جامع بهرامی اشاره کرد. این مسجد سال ها پیش، از طرف طاهرخان بهرامی اهدا شده است. مزار استاد طاهرخان بهرامی در این مسجد واقع شده است. از جاذبه های گردشگری شهرستان می توان به تالاب بین المللی که سالیانه میزبان میلیون های پرنده مهاجر از سبیری برای زمستان گذرانی است تا سواحل بکر دریای کاسپین و جنگل های جزین و سوته و آبندان روستاهای شهرستان و باغ پرندگان واقع در شهر فریدونکنار اشاره کرد. نخستین بندر خصوصی کشور در این شهرستان ایجاد شد و در ۲۲ بهمن ۱۳۸۶ گشایش یافت. این شهرستان، تنها زیستگاه دریای سبیری است که فقط یک قطعه از آن به ایران مهاجرت می کند. برای نخستین بار در خاورمیانه، مرکز پرنده شناسی اوجاکله واقع در جنگل اوجاکله روستای سوته در تالاب بین المللی فریدونکنار احداث شد.

این شهرستان مرکز ماهی و برنج استان محسوب می‌شود و معمولاً حتی ماهیگیران استانهای شمالی به خاطر سود بیشتر ماهیان خود را در بازار ماهی این شهر بفروش می‌رسانند، برنج طارم فریدونکنار بسیار شهرت دارد. شهرک‌های خزرشهر شمالی و خزرشهر جنوبی دریاسر و خزرکنار و فرزادشهر از شهرکهای بزرگ، قدیمی، زیبا و همچنین، توریستی شهرستان فریدونکنار محسوب می‌شوند که جزء شهرک‌های معروف مازندران و کشور به حساب می‌آیند.

۵- یافته‌های پژوهش

ترکیب نمونه ی انتخاب شده برای تکمیل پرسشنامه تحقیق، از نظر جنس، گروه سنی، و سواد بیانگر آن است که از بین ۳۸۰ نفر نمونه ی انتخاب شده، ۳۱۷ نفر مرد (برابر ۸۳/۴ درصد) و ۶۳ نفر زن (برابر ۱۶/۶ درصد) می‌باشند. از نظر سنی نیز بیشترین فراوانی مربوط به گروه سنی ۲۰ تا ۳۵ سال با فراوانی ۱۷۰ نفر و کمترین آن، مربوط به گروه سنی کمتر از ۲۰ سال با فراوانی ۶ نفر می‌باشد. از نظر میزان تحصیلات، تعداد ۲۷ نفر زیردیپلم، ۱۰۵ نفر دیپلم و فوق دیپلم و ۲۴۷ نفر لیسانس و بالاتر می‌باشند.

۵-۱- چالش‌های کالبدی

۳۵ درصد مردم محلی عدم توسعه ی زیرساخت‌های شهری را متوسط و ۳۴/۲ درصد کم ارزیابی نموده‌اند. همچنین، پاسخ دهندگان، عدم گسترش خدمات و فروشگاه‌های صنایع دستی را با ۷۵/۹ درصد، عدم وجود مجتمع‌های تجاری در شهر با ۸۶/۶ درصد، عدم توسعه فعالیت‌های ورزشی ساحلی با ۶۴/۵ درصد، عدم ایجاد و گسترش فضاهای تفریحی ساحلی با ۵۷/۲ درصد را در گروه زیاد و بسیار زیاد ارزیابی نموده‌اند.

۵-۲- چالش‌های فرهنگی

با توجه اطلاعات جدول شماره ۲، راجع به عدم گسترش فعالیت‌های فرهنگی، آسیب‌پذیری فرهنگی و نابهنجاری‌های اجتماعی، عدم رضایت جامعه میزبان از گسترش فرهنگ گردشگری و نبودن آگاهی فرهنگی در پذیرش گردشگر، اکثریت پاسخ‌دهندگان به ترتیب در ۸۶/۷، ۶۰/۶، ۷۲/۸ و ۵۱/۵ درصد گروه زیاد و بسیار زیاد ارزیابی نموده اند.

جدول ۲- پارامترهای تأثیرگذار بر توسعه ی پایدار شهری در فریدونکنار

ابعاد	پایداری شهری	مقیاس					میانگین	آزمون	معنی داری
		خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد			
کالبدی	عدم توسعه ی زیرساخت های شهری	۶/۳	۳۴/۲	۳۵	۱۵/۹	۸/۶	۲/۸۶	-۲/۵۵۶	۰/۰۱۱
	عدم گسترش خدمات و فروشگاه‌های صنایع دستی	۱/۶	۴/۲	۱۸/۳	۴۰/۷	۳۵/۲	۴/۰۴	۲۲/۱۳۷	۰/۰۰۰
	عدم وجود مجتمع های	۰/۳	۳/۷	۱۰/۴	۳۵/۸	۴۹/۹	۴/۳۱	۳۱/۲۵۰	۰/۰۰۰

								تجاری در شهر	
۰/۰۰۰	۱۴/۲	۳/۸	۳۱/۹	۳۲/۶	۲۲/۲	۹/۹	۳/۴	عدم توسعه فعالیت‌های ورزشی ساحلی	
۰/۰۰۰	۹/۱۷۲	۳/۴۵	۸/۶	۴۸/۶	۲۵/۸	۱۳/۱	۳/۹	عدم ایجاد و گسترش فضاهای تفریحی ساحلی	
۰/۰۰۰	۳۲/۶۲۷	۴/۳۴	۵۱/۲	۳۵/۵	۱۱	۱/۳	۱	عدم گسترش فعالیت‌های فرهنگی	فرهنگی
۰/۰۰۰	۱۱/۵۸۹	۳/۶۳	۲۱/۷	۳۸/۹	۲۳/۸	۱۲	۳/۷	آسیب‌پذیری فرهنگی و ناپه‌نجاری‌های اجتماعی	
۰/۰۰۰	۲۱/۸۸۶	۴/۰۹	۴۳/۶	۲۹/۲	۲۱/۴	۴/۲	۱/۶	عدم رضایت جامعه میزبان از گسترش فرهنگ گردشگری	
۰/۰۰۰	۷/۵۵۶	۳/۴۱	۱۴/۹	۳۶/۶	۲۷/۲	۱۷/۵	۳/۹	نبودن آگاهی فرهنگی در پذیرش گردشگر	

۶-آزمون فرضیه

• آزمون فرضیه اول

به نظر می‌رسد بین چالش‌های کالبدی و پایداری شهری در شهر ساحلی فریدونکنار رابطه معنی داری برقرار می‌باشد. با توجه به نتایج درج شده در جدول شماره ۳، بررسی نقش پایداری شهری در چالش‌های کالبدی با سطح معناداری Sig=0.000، نشان می‌دهد که پایداری در شهر ساحلی فریدونکنار در زمینه‌ی چالش‌های کالبدی عملکرد مثبتی داشته است. از آنجا که مقدار سطح معناداری متناظر با این آماره کوچکتر از مقدار (۰/۰۵) بوده و مقدار برابر ۶۱/۳۳۲ و درجه آزادی و سطح معناداری آن برابر (۰ / ۰۰۰) است، میتوان نتیجه گرفت که: فرض اول پژوهش یعنی وجود رابطه ای معنادار بین چالش‌های کالبدی و پایداری شهری در شهر ساحلی فریدونکنار با توجه به نظر جامعه میزبان تأیید می‌گردد.

جدول ۳-آزمون فرضیه اول پژوهش (کای اسکوتر)

نوع آزمون	مقدار	درجه آزادی	سطح معنی داری
پیرسون کای اس کوئر	۶۱/۳۳۲	۱۶	۰/۰۰۰
تعداد	۳۸۰		

• آزمون فرضیه دوم

به نظر می‌رسد بین چالش‌های فرهنگی و پایداری شهری در شهر ساحلی فریدونکنار رابطه معنی داری برقرار می‌باشد. با توجه به نتایج درج شده در جدول شماره ۴، بررسی نقش پایداری شهری در چالش‌های فرهنگی با سطح معناداری Sig=0.000، نشان می‌دهد که پایداری در شهر ساحلی فریدونکنار در زمینه‌ی چالش‌های فرهنگی عملکرد مثبتی داشته است. از آنجا که مقدار سطح معناداری متناظر با این آماره کوچکتر از مقدار (۰/۰۵) بوده و مقدار برابر ۱۱۳/۳۱۲ و درجه

آزادی و سطح معناداری آن برابر (۰ / ۰۰۰) است، میتوان نتیجه گرفت که: فرض دوم پژوهش یعنی وجود رابطه ای معنادار بین چالش های فرهنگی و پایداری شهری در شهر ساحلی فریدونکنار با توجه به نظر جامعه میزبان تأیید می گردد.

جدول ۴-آزمون فرضیه دوم پژوهش (کای اسکوتر)

نوع آزمون	مقدار	درجه آزادی	سطح معنی داری
پیرسون کای اس کوئر	۱۱۲/۳۱۲	۴۴	۰/۰۰۰
تعداد	۳۸۰		

در جدول ۵، ابعاد کالبدی و فرهنگی در توسعه ای پایدار شهر ساحلی فریدونکنار از طریق آزمون t و مقایسه ی میانگین مورد بررسی قرار گرفت. طبق ارقام مندرج در جدول مذکور، میانگین هرکدام از اثرات کالبدی و فرهنگی به ترتیب ۳/۶۹ و ۳/۸۶ به دست آمده است. از این رو، بُعد فرهنگی، دارای بالاترین تأثیر مثبت بر شهر ساحلی فریدونکنار بوده است.

جدول ۵- بررسی ابعاد کالبدی و فرهنگی در توسعه ای پایدار شهر ساحلی فریدونکنار

بعد	میانگین	آماره t	انحراف معیار	معنی داری
کالبدی	۳/۶۹	۶۰/۲۸۰	۰/۵۴۹۴۶	۰/۰۰۰
فرهنگی	۳/۸۶	۶۲/۹۷	۰/۶۲۸۳۴	۰/۰۰۰

۷-نتیجه گیری و ارائه پیشنهادات

در ارزیابی های صورت گرفته از عملکرد مدیریت شهری در شهر ساحلی فریدونکنار، پارامتر پایداری شهری درگسترش فعالیت های فرهنگی با میانگین ۳/۸۶ دارای بهترین عملکرد و شاخص عدم گسترش فعالیت های فرهنگی با میانگین ۴/۳۴ بیشترین عملکرد راداشته است. نتایج حاصل از آزمون تی تست در رابطه با عدم گسترش فعالیت های فرهنگی معادل $t=32/627$ بدست آمده است. در مقایسه با دو میانگین تجربی و میانگین نظری در سطح ۵ درصد، اختلاف معناداری را بین دو میانگین نشان نداده است. بنابراین میتوان نتیجه گرفت عدم گسترش فعالیت های فرهنگی در سطح شهر ساحلی فریدونکنار درحد متوسط به بالا است. همچنین در بررسی چالش های کالبدی، شاخص عدم وجود مجتمع های تجاری در شهر با میانگین ۴/۳۱ بیشترین عملکرد راداشته است. نتایج حاصل از آزمون تی تست در رابطه با عدم وجود مجتمع های تجاری در شهر معادل $t=31/250$ بدست آمده است. در مقایسه با دو میانگین تجربی و میانگین نظری در سطح ۵ درصد، اختلاف معناداری را بین دو میانگین نشان نداده است. بنابراین میتوان نتیجه گرفت عدم وجود مجتمع های تجاری در شهر ساحلی فریدونکنار درحد متوسط به بالا است.

برمبنای مقایسه ای بین نتایج تحقیقات اولیه صورت گرفته در خصوص پژوهش و تجزیه و تحلیل های صورت گرفته در این پژوهش می توان نتیجه گرفت که شهرهای ساحلی باید برنامه مدیریت پایدار شهری را به عنوان بخشی از سیاستهای کلان خود تدوین نمایند تا از طریق مدیریت پایدار شهری به گونه ای هم پیوند و حرفه ای بتوانند با حفاظت از محیط زیست ساحلی و فرهنگ بومی مردم و ایجاد منابع درآمدی پایدار، شرایط مناسبی را برای تحقق توسعه پایدار فراهم سازند؛ زیراکه مدیریت شهری از عوامل تأثیرگذار در توسعه و بهبود پایداری است.

همچنین نتایج پژوهش نشان می دهد که منافع جامعه میزبان ناشی از نقش مدیریت شهری توسعه پایدار ساحلی فریدونکنار به لحاظ شاخص های کالبدی و فرهنگی مورد تأیید جامعه محلی بوده، براساس معناداری فرضیات پژوهش می توان نتیجه گرفت که منافع جامعه میزبان در روند اجرای درست کاربری های ساحلی مورد مطالعه لحاظ شده است، به طوریکه میتوان گفت مدیریت شهری اثرات مثبتی بر توسعه ی پایدار ساحلی در شهر فریدونکنار دارد که یکی از مهمترین کارکردهای آن را می توان ارائه امکانات و زیرساخت های اولیه در ساحل باشد که موجبات رضایت جامعه محلی و همچنین گردشگران را فراهم کند. اگرچه مدیریت شهری هنوز در این خصوص موجبات رضایت نسبی گردشگران را فراهم ننموده است، اما فعالیت گردشگری به عنوان یک زیر مجموعه از فعالیت های اقتصادی، باید سهم خود را در توسعه ی پایدار منطقه کنترل نماید. تحقق توسعه ی پایدار در قالب گردشگری اجتماع محور مستلزم همکاری همه ی فعالیتهای اقتصادی و اجتماعی است تا ضمن جلوگیری از فعالیتهای غیراصولی در سواحل، هماهنگی لازم جهت نهادینه کردن تعامل گردشگری با دیگر فعالیتهای موجود در شهر و از همه مهمتر تعامل فرهنگ بومی با جامعه ی میزبان توسط مدیریت شهری صورت گیرد. شهر فریدونکنار دارای دریا و سواحل بسیار خوبی است اما تا نقطه ی مطلوب در زمینه زیرساخت ها فاصله دارد که باید به شکل بهتری از این فرصت استفاده شود. این امر نیازمند مشارکت تمامی سازمانها، ادارات و نهادهای دولتی و غیر دولتی و مدیران و برنامه ریزان در این زمینه است.

۱-۷-ارائه راهکارها و پیشنهادات:

- با توجه به اینکه میانگین تأثیر متغیر فرهنگی نسبت به سایر متغیرها بیشتر است و این مسأله اهمیت توجه به نقش جامعه را نشان می دهد، لذا بر ورود جامعه محلی و گردشگران در برنامه ریزی و مدیریت و آگاه سازی آنان تأکید می شود.
- سیاست های مناسبی از سوی مدیریت شهر و سازمان میراث فرهنگی جهت جلوگیری از تغییر کاربری های غیراصولی در مناطق ساحلی اتخاذ شود.
- برنامه ی راهبردی مدونی توسط مدیریت شهری در خصوص استفاده از فضای ساحلی در جهت توسعه ی گردشگری ساحلی تدوین شود.
- منطقه ی ساحلی در شهر باید دارای یک برنامه ی مدیریتی کلان باشد که در آن کلیه ی خط مشی های برنامه ی - مدیریتی گردشگری را مشخص کند (برنامه مدیریت همه جانبه).
- مردم محلی (جامعه میزبان) باید نسبت به اصول توسعه ی پایدار پایبند بوده، تمام آن را بپذیرند.

منابع

۱. برزگر، صادق، دیوسالار، اسدالله، فنی، زهره، صفرعلیزاده، اسماعیل، ۱۳۹۷، تحلیل شاخصهای پایداری کالبدی در شهرهای کوچک مطالعه ی موردی: شهرهای کوچک استان مازندران، فصلنامه ی علمی-پژوهشی فضای جغرافیایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر، سال هجدهم، شماره ی ۶۱، بهار ۱۳۹۷، صص ۱۶۱-۱۸۰.
۲. رضایی پرچیکلایی، الهام و صید بیگی، صادق و بهمنی، سائنا و مطهری، سحر، ۱۳۹۹، بررسی توسعه کالبدی فضایی شهرهای ساحلی با تاکید بر توسعه پایدار نمونه موردی : شهر بابلسر، چهارمین مجمع توسعه فناوری و کنفرانس بین المللی یافته های نوین عمران معماری و صنعت ساختمان ایران، تهران.
۳. طالبی حبیب آبادی، بابک، ۱۳۹۶، بررسی چالش ها و راهکارهای نوسازی و بهسازی بافت های فرسوده شهری در راستای دستیابی به ابعاد کالبدی توسعه پایدار (نمونه موردی: اصفهان)، کنفرانس بین المللی عمران، معماری و شهرسازی ایران معاصر، تهران.
۴. محمدی، زهرا و نجفی کانی، علی اکبر و قانقرمه، عبدالعظیم، ۱۳۹۵، بررسی توسعه کالبدی فضایی شهرهای ساحلی با تاکید بر توسعه پایدار مطالعه موردی: شهر بندر ترکمن.
5. Birkmann, J., (2000), "Nachhaltige raumentwicklungim dreidimensionalen Nebel", UVP report 3/2000, 164-167.
6. Cepeliauskaite, G., & Stasiskiene, Z. (2020). The Framework of the Principles of Sustainable Urban Ecosystems Development and Functioning. Sustainability, 12(2), 720.
7. Ghajari, Y. E., Alesheikh, A. A., Modiri, M., Hosnavi, R., & Abbasi, M. (2017). Spatial modelling of urban physical vulnerability to explosion hazards using GIS and fuzzy MCDA. Sustainability, 9(7), 1274.
8. Khan, J., Hildingsson, R., & Garting, L. (2020). Sustainable Welfare in Swedish Cities: Challenges of Eco-Social Integration in Urban Sustainability Governance. Sustainability, 12(1), 383.
9. Li, Y.; Zhang, X.; Zhao, X.; Ma, S.; Cao, H.; Cao, J. Assessing spatial vulnerability from rapid urbanization to inform coastal urban regional planning. Ocean Coast. Manag. 2016, 123, 53–65.
10. Redclift, M., Goodman, D., (2000), "Refashioning nature: food, ecology, and culture", Routledge: London.
11. Romero-Lankao, P., Gnatz, D. M., Wilhelmi, O., & Hayden, M. (2016). Urban sustainability and resilience: From theory to practice. Sustainability, 8(12), 1224.
12. Sharifi, A. A critical review of selected tools for assessing community resilience. Ecol. Indic. 2016, 69, 629–647.
13. Topal, H. F., Hunt, D. V., & Rogers, C. D. (2020). Urban Sustainability and Smartness Understanding (USSU)—Identifying Influencing Factors: A Systematic Review. Sustainability, 12(11), 4682.
14. Valtenbergs, Gonzáale, Piziks, (2015), "Selecting indicators for sustainable development of small towns: The case of Valmiera municipality", ICTE in Regional Development, Valmiera, Latvia, Procedia Computer Science, 23: 21- 32.